

DOVANA GIMTAJAI KALBAI – LIETUVIŲ KALBOS DIENOS

Kalboje tauta pasisako, kas esanti, ko verta. Tautos kalboje yra išdėta visa jos prigimtis – istorija, būdo ypatybės, siela, dvasia.

J. Jablonskis

Per savo prosenelius, senelius ir tėvus mes gavome neįkainojamą vertybę – gimtąją kalbą. Saugojame ir puoselėjame ją. Turtiname naujais žodžiais. Stengiamės ją perduoti kitoms kartoms. Per savo kalbą mes pasakome pasauliui ne tik tai, kas mes esame, bet ir kokia yra mūsų tauta, kaip ji vertina savo istoriją ir ar yra atspari svetimoms įtakoms...

Valstybinė lietuvių kalbos komisija kviečia visus 2022 m. vasario–gegužės mėn. surengti Lietuvių kalbos dienas arba dalyvauti jose. Tai jau tradicinė akcija, vykianti septintąjį kartą ir siekianti saugoti lietuvių kalbą bei didinti jos prestižą. Iniciatoriai nuoširdžiai prašo visų prisidėti prie akcijos ir surengti renginių, kurie būtų skirti lietuvių kalbai ir jos sklaidai, taip pat lietuvių kalbą, literatūrą ir kultūrą puoselėjusioms asmenybėms. 2022 m. Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė Pranciškaus Skorinos metais, nes sukanka 500 metų, kai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvo išspausdinta pirmoji knyga – Pranciškaus Skorinos „Mažoji kelionių knygelė“. Prieš 475 metus Karaliaučiuje išspausdinta pirmoji lietuviška knyga – Martyno Mažvydo Katekizmas. 1922 metais Kaune buvo įsteigtas Lietuvos universitetas, kuriame pirmą kartą pradėtos studijos lietuvių kalba. Minime vieno iš lietuvių raštijos pradininkų Mikalojus Daukšos 495 metų gimimo sukaktį. Prieš 165 metus gimė kalbininkas ir žodynininkas Aleksandras Teodoras Kuršaitis, o prieš 120 metų – kalbininkas, eksperimentinės fonetikos pradininkas Antanas Salys. Gražių gyvenimo sukaktį šiemet švenčia ir mūsų krašto kalbininkė Daiva Vaišnienė. Taip pat lietuviškus žodžius (senus (kartais ir visai užmirštus), naujai išgirstus ar specialiai sukurtus) išsaugo ir garsina mūsų poetai ir rašytojai. Šiemet tikrai turime paminėti Klaipėdos krašto rašytoją Ieva Simonaitytę, gimusią prieš 125 metus. Nemažai jurbarkiškių vis dar prisimena Jurbarko viešėjusį Bernardą Brazdžionį, kurio šiemet minime 115-ąsias gimimo metines. Prieš 100 metų gimė vyresniajai kartai labai gerai žinomi rašytojai Jonas Mikelinskas ir Jonas Avyžius. Mes, jurbarkiškiai, negalime pamiršti ir savo krašto kūrėjų – Iliuminatos Giedraitienės, Antano Giedraičio-Giedriaus, Prano Girdžiaus, Stasio Santvaro, Joanos Danutės Žilaitytės-Juškaitienės ir kitų, kurių gimimo sukaktis šiemet minėsime. Kiek gražių lietuviškų žodžių jie sudėjo į savo kūrybą!

Be to, verta drauge pasamprotauti apie gimtosios kalbos svarbą mūsų gyvenime, prisiminti pirmąsias lietuvių raštijos knygas, daugiau skaityti ir kalbėti apskritai apie knygas bei jų reikšmę, o taip pat suorganizuoti renginių, skirtų naujausioms lietuvių ir užsienio autorių knygoms.

Vasario viduryje Valstybinės lietuvių kalbos komisijos interneto svetainėje www.vlkk.lt bus paskelbtas visos šalies renginių planas, o Jurbarko rajono savivaldybės Lietuvių kalbos dienų renginių planą taip pat bus galima rasti savivaldybės interneto svetainėje www.jurbarkas.lt (žr.: „Veiklos sritys“ ➔ „Valstybinė kalba“ ➔ „Renginiai“).

Įstaigos, organizacijos, bendruomenės ar klubai, ketinantys rengti lietuvių kalbos populiarinimo renginį (ar renginius) ir pageidaujantys registruotis, turėtų iki 2022 m. vasario 3 d. savivaldybei pateikti (atsiųsti el. paštu antanas.gvildys@jurbarkas.lt) informaciją, kurioje būtų nurodyta: įstaigos pavadinimas ir adresas, lietuvių kalbai skirtų renginių pavadinimai ir datos.

Nuoširdžiai kviečiu aktyviai dalyvauti akcijoje ir sau bei kitiems pasakyti, kad mūsų tauta yra verta gražios lietuvių kalbos, o ši kalba privalo būti stipri ir gerai žinoma pasaulio kalbų šeimoje.

Dokumentų ir viešųjų ryšių skyriaus vyriausiasis specialistas Antanas Gvildys